

УДМАН

ЛИСТ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА ОПШТИНЕ БОР

Год. VII * Децембар 1975. * Број 46 **Примерак бесплатан**

Цртеж Силване Адамовић (при-
премни разред, Танда)

Наташа Јовановић: (I. „29. новем-
бар)”: ПАРТИЗАНКА

Завиша Гракуловић (припремни
разред, Танда.): ТРАКТОРИ

201aђаји

Прослављен Дан школе „Вук Караџић“

СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА И ВИШЕ ТАКМИЧЕЊА

Ученици и наставници школе „Вук Караџић“ свечано су прославили 8. новембар — Дан школе.

На свечаној академији за родитеље и програму за госте наступили су Ђачки хор и оркестар, драмска и рецитаторска секција, љубитељи енглеског и француског језика и ученици Балетске школе.

У оквиру прославе одржано је и неколико такмичења. По шест ученика свих одељења осмог разреда сачињавало је екипу за такмичење у познавању живота и рада Вука Караџића. Победила је екипа VIII-1 (Биљана Младеновић, Маја Буквић, Горица Андрић, Драгица Андрејић, Виолета Борбевеић, Весна Бајић), а за њом следе: VIII-3, VIII-4 и VIII-2.

У шаху су се такмичиле секције школа „Вук Караџић“ и „29. новембар“. Победила је екипа школе „29. новембар“ (4:1), а у кошарци победа је припала школи слављенику.

У такмичењу „Шта знаш о саобраћају“ ученици су решавали тест и полагали испит вожње на полигону. Најбољи су били такмичари школе „Вук Караџић“, а за њима следе: Бранко Радичевић, „3. октобар“, Петар Радовановић и „29. новембар“.

Виолета БОРБЕВИЋ, VIII
Драгица АНДРЕЈИЋ, VIII

У акцији „Месец књиге 1975.“

НАГРАЂЕНИ ГОВОРНИЦИ, ИЛУСТРАТОРИ, ЛИТЕРАРЦИ, ЧИТАОЦИ

Матична библиотека у Бору обележила је овогодишњу акцију „Месец књиге“ низом манифестација.

Поред изложбе књига издавачког предузећа „Просвета“ из Београда и књижевне вечери посвећене књизи борског песника **Кадрије Шаиновића**, „Циганске интими“ која је ове године изашла из штампе, одржано је и неколико такмичења ученика основних школа.

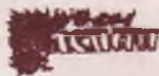
У такмичењу говорника међу ученицима млађих разреда награде су освојили **Славица Калиновић** (IV, „Б. Радичевић“), **Саша Пушица** (II, „3. октобар“) и **Снежана Пушица** (IV, „3. октобар“), а од старијих ученика најбољи говорници су **Славица Гајић** (VIII, „3. октобар“), **Злата Цолић** (VIII, „3. октобар“) и **Бранислав Шкопрлић** (V, Злат).

На традиционалном конкурс за најбољи ликовни рад инспирисан прочитаним књижевним делом („Прочитао сам — нацртао сам прочитано“) победили су **Фајк Фајрами** (II, „3. октобар“), **Грана Калинић** (IV, „Б. Радичевић“), **Сузана Обрадовић** (III) и **Љиљана Грујић** (Брестовац). У овом такмичењу су учествовали само ученици млађих разреда. Сви приспели радови изложени су у просторијама Библиотеке.

Најбоље литерарне радове на тему „Жена, револуција...“ написали су **Марина Перишић** (VI, „3. октобар“), **Иван Вучковић** (VII, „В. Караџић“), **Ксенија Шутић** (V, „29. новембар“) и **Бојан Борђијевски** (III, „В. Караџић“), а похваљене су и **Лидија Петровић** (VII, „Б. Радичевић“), **Мирјана Лазић** (VIII, „3. октобар“) и **Славица Србуловић** (VII, Злат).

У наредним бројевима „Јасмин“ ће објавити све награђене радове.

Лист ученика основних школа општине Бор * Излази месечно у току школске године уз финансијску помоћ самоуправних интересних заједница основног образовања, културе и запошљавања * Уредбује редакција ученика: Драгица Андрејић, Јасна Андрејић, Мила Бачиловић, Татјана Гертик, Бранислав Димитријевић, Јерина Думитрашковић, Виолета Борбевеић, Снежана Здравковић, Славица Ивановић, Невенка Јанковић, Љиљана Костадиновић, Славана Милић, Снежана Мићић, Мирјана Перић, Весна Перовић, Биба Симеоновић, Гордана Славковић, Марија Стојковић, Ева Фешић и Мила Шпопуловић * Одговорни уредник: Милан Миливојевић, наставник * Ручкописи фотографије, цртежи и други материјали не враћају се * Адреса „Јасмин“. Основна школа „29. новембар“, 19210 Бор * Тираж: 6.000 примерака * Штампала: Штампарија — Бор * Метер: Живко Миновски

Матична билотека је и ове године наградила своје највредније читаоце. Међу шеснаест награђених налазе се и ученици **Вукан Вукобратовић** (III, „Б. Радичевић“), **Нела Николић** (III, „29. новембар“), **Снежана Пушица** (IV, „3. октобар“), **Лидија Гашић** (II, „В. Карацић“), **Владимир Вучковић** (VI, „В. Карацић“), **Драгица Чоботовић** (VI, „29. новембар“) и **Стана Милосављевић** (VIII, „25. мај“).

РАДНА АКЦИЈА У МЕТОВНИЦИ

Ученици старијих разреда школе „Станоје Миљковић“ у Метовници извели су крајем октобра радну акцију на изградњи стазе од школе до бачке кухиње. Родитељи су помогли тракторима, приколицама и утоваривачима.

Славица **ИВАНОВИЋ**, VIII

МЕЊАЈУ СЕ ПРОПОЗИЦИЈЕ ТАКМИЧЕЊА „ШТА ЗНАШ О САОБРАЋАЈУ?“

Како извештава „Политика“ од 8. новембра, ове године ће бити измењене пропозиције такмичења „Шта знаш о саобраћају?“

Највећи број бодова даваће се за познавање саобраћајних прописа (40 одсто) и практично понашање у саобраћају (30 одсто). По десет одсто поена добијаће се за писане и ликовне радове (ове године ће се први пут радити и макета о саобраћају) и за вођњу на полигону бициклом и мопедом.

На општинским такмичењима могу учествовати само школе које имају пријављено најмање 50 одсто ученика.

„РУДАР“ — НАЈБОЉИ „ТИМ МОЈЕ УЛИЦЕ“

У финалној утакмици кошаркашког такмичења „Тим моје улице“, која је одиграна почетком новембра, „Рудар“ је победио „Албанске споменице“ са 33:16.

Такмичење су организовали Кошаркашки клуб „Бор“ и Кошаркашки одбор Тимочке крајине у част Дана Републике. По куп-систему такмичиле су се 24 екипе (око 250 пионира и омладинаца кошаркаша). Најбољи стрелац је био **Миодраг Карацић** (I, Гимназија), а најбољи играч **Миодраг Јовановић** (VI, „3 октобар“), члан екипе „Албанске споменице“.

У школи „3. октобар“

ЗАПАЖЕН РАД РИТМИЧКЕ СЕКЦИЈЕ

Тридесетак ученика школе „3. октобар“ окупљено је у Ритмичкој секцији која у овој школи постоји већ шест година. Са припремљеним програмом ова секција наступа на свим школским приредбама, а гостује и у другим школама. За овогодишњи Дан школе припремљен је сплет партизанских кола под називом „Шест збратимљених република“.

Ускладити покрет са музиком (чланице Ритмичке секције на једном наступу).

Највреднији чланови Ритмичке секције, којом руководи наставница физичког васпитања **Лидија Тодоровић**, на крају основног школовања, ако испуне и остале услове, добијају специјалне дипломе „Јован Микић Спартак“.

Ева **ФЕШИШ**, VII

Јесењи крос у Злоту

ЉИЉАНА И БОБАН — НАЈБРЖИ

У школи „Петар Радовановић“ у Злоту одржан је 1. новембра традиционални јесењи крос у коме су учествовали сви ученици. Најбржи су били **Љиљана Меиловић** и **Бобан Карабашевић**, обоје ученици осмог разреда.

Снежана **НЕГРАНОВИЋ**, VIII

На отвореном првенству у шаху

НИКОЛА ЧОЛИЋ — НАЈМЛАЂИ

На отвореном појединачном првенству Бора у шаху учествовао је и пионир **Никола Чолић** (VI, Вук Карацић“). Он је на овом такмичењу добио награду као најмлађи учесник.

у школи „29. новембар“

Пет година најмлађе школе

У прошлом броју смо на овим страницама представили најстарију школу у општини, а у овом вас упознајемо са најмлађом — Основном школом „29. новембар“ у Бору.

Ова школа је почела са радом школске 1970/71. године, дакле — тек пре пет година. До тада су у Бору постојале три основне школе, па је нова школа спонтано названа — Четврта основна школа. Назив „29. новембар“ добила је тек 28. новембра 1973. године приликом прославе тридестогодишњице другог заседања АВНОЈ-а.

Многе одлуке у школи „29. новембар“ донете су уз претходну сагласност одељењских пионирских и омладинских заједница

Поред 28 одељења од I до VIII разреда у матичној школи у Бору, ова школа има и три подручне школе: у Доњој Белој Реци, Луки и Танди.

Ученици из Танде после IV разреда настављају школовање у Рудној Глави (општина Мајданпек) и свакодневно путују аутобусом у школу.

Ученици из Луке настављају школовање у матичној школи у Бору. За му-

Пионирски одред за време пољске наставе диже заставу

шкарце је обезбеђен смештај у интернату Образовног центра „Иво Лола Рибар“ на Четвртом километру, а девојчице су смештене у домовима породица у граду. Петком после петог часа ови ученици одлазе својим кућама, а превоз је бесплатан. Ове године у интернату је смештено 18 ученика. Са њима су и седам ученика из Злота који похађају Специјалну школу „25. мај“.

Бесплатан свакодневни превоз обезбеђен је и за ученике из Доње Беле Реке.

У све три подручне школе веома успешно раде бачке кухиње. Да би ученици добили пун топли оброк, помоћ у намирницама и огреву пружају и бачки родитељи. Додатна прехрана организована је и у матичној школи.

Матична школа у Бору ради у истим просторијама са школом „Бранко Радичевић“. То отежава рад слободних активности јер у супротној смени, кад ради школа „Бранко Радичевић“, нема ни једне слободне просторије за рад. Неке учioniце се, чак, и не проветре добро, а већ почињу часови у наредној смени. Слично је и у подручној школи у Луки. Тамо је учioniца четвртог разреда смештена у једној приватној згра-

Учioniца на ливади, пред децјим одмаралиштем на Савачи

ди у непосредној близини школе.

Ове школске године школа „29. новембар“ у 35 одељења (28 у матичној и седам у подручним школама) има 934 ученика, од чега четрнаест ученика у припремном разреду (у Луки и Танди). Од 63 радника школе, 46 ради у настави.

Мирјана ПЕРИЋ, VIII
Новица ГОЛУБОВИЋ, IV, Лука

Ученици четвртог разреда у Луки пред зградом у којој је смештена њихова учioniца

ЈЕДАН ДАН У ИНТЕРНАТУ

Чим се чује звук фабричке сирене која означава шест сати, будимо се, проверавамо да ли је будан и друг који спава поред нас и устајемо.

Намештање кревета, умивање и остале јутарње послове завршавамо до седам сати кад одлазимо на доручак. У осам сати наше гласове надјача глас учитељице која нас упозорава да је време да почне први час учења. Часови учења трају, са временом за одмор и рекреацију, до 11,30. За то време је у просторијама за учење врло тихо. Понекад се само зачује глас васпитачице која се интересује за наше оцене. Кад чује да је неко од нас добио петицу, њено лице нас онда озари као најсјајнија звезда.

Тачно у подне ручамо и одлазимо у школу. Кад се вратимо из школе, вечерамо и бавимо се слободним активностима, а у 21 час одлазимо на спавање.

Ако у школу идемо пре подне, наш радни дан изгледа исто овако, само по измењеном распореду.

Драгослав Савић, VII

Снимци на 4. и 5. страни: Фото секција школе „29. новембар”

ЦРТАЈУ СВЕ ШТО ВИДЕ И ШТО ЗАМИСЛЕ

Међу бројним секцијама у школи „29. новембар” посебно се по броју освојених признања и наступима ван школе, истиче ликовна секција. Тако су, на пример, само у последње две године ликовни радови ученика ове школе штампани у „Полетарцу” (на седам страна!), у зајечарском часопису „Развитак” и на првој страни „Вечерњих новости”. На општинским такмичењима Ликовна секција млађих разреда (којом руководе наставници разредне наставе Душанка Шутић и Десанка Јанковић) увек је освајала прво место, а на прошлогодшњем такмичењу поводом „Месеца књиге” у борској Библиотици освојила је другу награду.

И Ликовна секција старијих разреда (којом руководи наставник ликовног васпитања Миливоје Ковачевић) постигла је запажене резултате и ни мало не заостаје за својим млађим друговима.

Бранислав ДИМИТРИЈЕВИЋ, VIII

Скица за портрет

**БИЉАНА
РИСТИЋ**

— Биљана је вредна и скромна, а кад јој се нешто повери, сигурно је да ће то и да уради — каже о Биљани Ристић (VIII-3, „29. новембар”) њен разредни старешина и наставник српскохрватског језика Лозана Јовановић.

О себи Биљана не воли много да прича. Рекла је само:

— Највише волим хемију. Успех који сам постигла прошле године на такмичењу „Наука младима” дао ми је још више воље за учење овог предмета.

— Ја мислим да се она и за друге предмете интересује као и за хемију — рекао нам је наставник хемије Часлав Адамовић. — Она сваком послу прилази сасвим озбиљно и ништа не оставља за други пут.

Опште је мишљење да је Биљана Ристић један од нај, нај... ученика у нашој школи.

Марија СТОЈКОВИЋ, VIII

ЦИТАТ

ВЕЛИКИ ПРОБЛЕМИ МАЛИХ
БАКА ИЗ ГОРЊАНА

Баци у забаченом селу Горњану имали су доскора три учитеља. Толико је и требало. Сада су два отишла у кривељску школу. Остао је само један.

И није сада жалосно што су она два учитеља отишла. Били су потребни, па су и отишли. Трагично је што слободних учитеља у нашој општини има, а ниједан неће у Горњане. На Заводу за запошљавање у Бору осам учитеља чека посао. Када им је предложено место у Горњану, одбили су без размислања.

Неколико речи о још једној неправди која је учињена и која се сада чини

КО ЈЕ НАД КЊИГОМ САВИЈЕН
— ТАЈ УСПРАВНО ХОДА.

бацима из села Горњана који су завршили четири разреда школе па оне више разреде треба да наставе у Кривељу.

Добар број ученика није ове године наставио са обавезним школовањем. Зашто? Једноставно због тога што нема интернатског смештаја. Деца нису нигде да се сместе, па су њихови родитељи били принуђени да се огреју о закон. Да их задрже код куће и тиме им можда онемогуће да се икада више сусретну са школом, а можда и књигом.

Учињену неправду својој деци неће имати на савести само њихови родитељи. Заједница образовања и општина неће бити нимало мањи кривци ако не обезбеде смештај за ове баке.

Драган МАРЈАНОВИЋ,
„Борске новости” лист ССРН
општине Бор, од 5. 11. 1975.)

Саставни чланови Редакције, сарадници, читалаца и пријатеља „Јасмина” одржавају се сваког четвртка у 12 часова у просторијама листа (школа „29. новембар”, II спрат, соба 21).

БОРЦИ

Наташа Пејчић (III, „29. новембар”)

ОРЕБИЋ

Примећујем да се приближавамо Оребићу јер се између брда указује плава површина мора.

Док улазимо у Оребић, видим поред пута камене куће мештана које су лепо уређене. Мислим да су Оребићани врло вредни људи. Са љубављу и са вољом засађен је сваки чокот винове лозе, свако дрво смокве. Скоро испред сваке кућице, до пута, стоји човек и продаје плодове свога труда: смокве, гржбе, вино...

У Оребићу има много туриста. Увек могу да препознам човека из места и странца који је на одмору. Мештани увек некуда журе, не гледају око себе, не интересује их околина, желе свуда да стигну на време, да добро обаве свој посао, док туристи иду лагано, просто лењо пружају кораке, једва подижући ноге са земље.

Оребић је место поморских капетана. Сваки пут кад пролази неки брод, он обавезно дуго свира, а мештани излазе на обалу и машу великим чаршавима. Поздрављају се све док брод не зађе за једно велико брдо.

У Оребићу се налази споменик поморцима којима је море постало гробница за време рата. Људи поштују овај споменик. Он је ограђен белим мермером од чега је и направљен. Око њега је зеленило са ситним, лепим цветицима.

Вера ЈОВАНОВИЋ, VIII
„Бранко Радичевић”

МОЈА ЛЕКТИРА

СЛОМЉЕНО СРЦЕ КРСТЕ ПЕПА

Најлепше доба људског живота је детињство. Детињство је сунчана стаза једног будућег зрелог човека.

Сва деца немају исто детињство. Код једних је то детињство пролеће, зелени брег и шарено цвеће, детињство које је испуњено срећом и љубављу. Код других је то детињство дуг, једнолични пут, све га сами мрак обавија и чини му се да је упао у један дубок тамни понор и да се никад из њега неће извући. То дете можда криви своје ро-

дитеље који о њему не воде рачуна. Оно можда криви свога оца који се пијан враћа у зору и буди своју жену. Оно криви своје родитеље који су му сломили детиње срце. Ти родитељи су постали глуви за било коју његову жељу, а дечја жеља је небески свод прекривен хиљадама звезда од којих најјаче сија само једна: спокојство, мир, љубав.

Такво тужно и грубо детињство је имао Крста Пепо. Он је знао само једно: живот је онакав каквим га ствара душа наша, свет је онакав како га имају наша срца. Он није слушао како ветрић харлија и није гледао суседни брег где се видела пожутела њива, при врху нека колиба, а иза ње сеновит забран... Крста Пепо ослушкује само кад ће му се пијан отац вратити, а кад зачује његов глас, задрхти као мало птиче.

Марина ЈЕНИЋ, VIII
„Бранко Радичевић”

Ана Степановић (V, Злат): ПОРТРЕТ МОЈЕ ДРУГАРИЦЕ

НА РАСКРШЋУ

ИЗ КЊИГЕ РАЈКА ЧУКИБА „ТАМО ГДЕ ТЕКУ БАКАР И ЗЛАТО“

СА МИНЕРИМА МАЈДАНПЕКА

Како изгледа један дан минера Мајданпека, највећег рудника бакра у Европи? Не много другачије него у Бору или неком другом, сличном руднику.

Затекли смо их на свакодневном послу. Минирали су један огroman високи плато, дуг више од сто метара. Нико од минера се ни у једном тренутку није збунио. Свако је знао свој посао и сви заједно радили су као нека савремена машина. Док су једни затрпавали бушотине, други су извлачили жицу према заклоњеном месту, одакле се пале мине, а трећи су обављали помоћне послове.

Колико само има физичког напора у минерском послу! Минер је, у ствари, најближи појму оног већ добро познатог класичног рудара. Док данашњи модерни рудари из удобних кабин управљају диновским машинама за копање и транспортовање руде, минери још узмахују пијуком, припремајући терен за минирање и затрпavajuћи тоне експлозива у огромне бушотине, издубљене гигантским бушилицама. Техника минирања, истина, напредује као све остало, али се природа минерског посла споро мења.

Пред нама се у јутарњој измаглици, са својим етажама, које су се, попут лезешириле, простирала панорама Површинског копа Рудника бакра Мајданпек. Наспрам минираног просторног

платоа, дугог стотину метара, у чијој утроби се налазило 4.000 килограма експлозива, тереном је доминирала гигантска модерна бушилица, висока више од десет метара, као каква фабрика. Наше склониште је било неких три стотине метара удаљено од овог платоа, у који су минери укопали експлозив. Од тог места делило нас је мало узвишење, али смо се за сваки случај заклонили иза тешког кипера. Читавих десет минута продорни звук сирене упозоравао је да је опасно бити незаштићен на отвореном простору Површинског копа, да вас комад камена или руде може пронаћи и на неколико стотина метара од места експлозије. Тада, нешто пре десетак часова, на целом Површинском копу замире сваки покрет механизације и људи. У ово време могу се још само видети минери који обављају последње припреме за паљење мина. Затим, и они неочекивано нестају с вида. Усред мукле тишине, отегнутим гласом, који вишеструко одјекује у планини, минер последњи пут упозорава: „Чуваааај.. минееее... горинии... запаљено...“

Готово истог тренутка када се чула команда „пали“, минер је спустио руку на ручицу. Посрнусмо од тупог подземног удара. Када се дим разишао, прибосмо месту експлозије. Од великог платоа, који је подсећао

својим обликом на терасу какве огромне зграде, није остало ништа. Претворио се у безобличну гомилу здробљене руде, која ће, пре него што оде у Флотацију, нестати у чељустима огромних багера.

Иза окуке се одједном јави инжењер, руководилац минирања. Трљао је руке, очигледно задовољан обављеним послом.

„Серија је била веома добра“ — рече као за себе, али довољно гласно да и остали чују.

Минер мора бити храбар али и веома опрезан. Једна сасвим мала непажња може се у овом послу платити главом. Ако се добро не поставе, истиснуте притиском изнутра, мине могу да експло-

На Површин

дирају на површини. Тада вас убитажни комади лако пронађу чак и испод механизације, и иза ње. Па ипак, друкчије се у овом Руднику некад радило, на пример, ка да је отворен Површински коп. Тог већ помало заборављеног времена сећају се стари, који су овде стицали искуства и „декли“ минерски занат. Тада је Површински коп Мајданпека био много мањи, тек на врху брда, које је нестало у челустима гвоздених цинова. Његову огромну, бакром проткану, утробу искидале су мине. Сада је пукло видик на све стране и довољно је пространо да се у свим правцима по њему крећу читаве фабрике на точковима, кипери од 150 и 200 тона. И, док су се великом брзином смењивале генерације машина, док су рудари мењали географију Мајданпека, док су се из некадашњег беспућа, као из магле, указивали обриси модерног града под планином Старицом, за све то време се горе, у рудним брдима, водила тешка борба за сваку тону бакра, за живот.

СУСРЕТ СА КЊИЖЕВНИКОМ И НОВИНАРЕМ РАЈКОМ ЧУКИЋЕМ

Како је настала књига „Тамо иде шеку бакар и злато“

У издању Културног центра из Горњег Милановца изашла је из штампе средином ове године књига „Тамо где теку бакар и злато“ чији је аутор РАЈКО ЧУКИЋ, вишегодишњи дописник дневног листа „Политика“ из Бора и Тимочке крајине. О томе како је настала ова књига и о чему она говори, замолили смо да нам каже њен писац.

— Изузетно ми је дрго што „Јасмин“ објављује један део из моје књиге — рекао нам је на почетку разговора Рајко Чукић. — Она је оригиналнија по идеји него по начину на који је писана. Пишући је, нисам имао никаквих литерарних амбиција. Жеља ми је била да у лету ухватим, забележим и сачувам оно што би могло да буде типично за живот и амбијент великог комбината као што је Рударско-топионичарски басен Бор, али то сам чинио само као новинар, публициста, а најмање као човек који се бави и уметношћу, поезијом. Ако је у ову књигу залутало и нешто из песничког савета, онда то није намерно, а понегде се, можда, друкчије није ни могло.

— Грађу за ову књигу сам годинама прикупљао. Хтео сам да једна велика радничка средина баш тако и проговори — кроз ранике. У томе је новина коју ова књига доноси. Она, тиме, допуњава циклус књига које су до сада написане о Бору, али се ни с једном од њих не искључује.

— Кад бих поново писао ову исту књигу, мислим да бих је боље написао. Више бих говорио осећањем, срцем, више као песник... Међутим, на почетку је то било врло ризично јер је могло да се догоди да то не буде ни литература, ни репортажа, ни чист новински текст... Сви ови елементи би могли међусобно да се пониште и да се сваки изгуби...

Скоро да нема занимања у Рударско-топионичарском басену Бор које није на најнепосреднији начин описано у овој књизи. Ми смо за нашу рубрику о професионалној оријентацији „На раскрсћу“ одабрали напис о минерима.

ском копу у Бору

МОЈЕ ОДЕЉЕЊЕ

У мом одељењу жубори поток такмичара који као да се боре за титулу најгорег ученика. У сваком случају, у овим такмичењима увек побеђује наш друг Зоран.

Иначе, у целини, наш разред се не разликује много од других разреда. У њему има и слабих и бољих ученика. Слабији се труде да постану још гори, а бољи се не труде да постану још бољи. Ипак, у нашем одељењу су доскора била и два могућа „вуковца“. Сада више то нису. Кажу да су за то криви наставници.

У овом одељењу има и добрих певача, као што је Јасмина. Она на разним такмичењима увек осваја максималан број поена, али у школи осваја само минималне оцене.

Ми смо тако мирни да се стално догађа понека несрећа. Тако је Милан, наш најмирнији ученик, ишчашио руку док је за време одмора јурио по ходнику.

У нашем разреду има многих који не маре за оцену. Њима је свеједно да ли су добили петицу или јединицу.

Имамо и разредног старишину који нам служи да му увек дајемо обећања да ћемо бити бољи. Та обећања не испуњавамо, јер после не бисмо имали ништа лепо да обећамо.

На основу свега овога, могло би се помислити да наше одељење срља у пропаст. Међутим, није баш све тако страшно као што нам се чини. Имамо ми и добрих особина. Ми смо, на пример, најјачи у школи. По снази се нарочито истиче Зоран. Наша је срећа што он никад није понављао, па смо тако могли сваке године да будемо најјачи. Јер, Зоран је за целу школу прави Херкул. Зато ми и можемо сваког да победимо у фудбалу.

Све у свему, добри смо. Нарочито ако се зна да има и горих од нас.

Југослав СТРАХИНИЋ, VIII
Шарбановац

ЛАНЕ

У великом дворишту мог ујака живи на слободи једно лане. Једне топле вечери, док смо седели на степеништу, упитала сам ујака одакле му то слатко лане. Ујак ми је причао:

— Сунце је жарко пржило са неба и купало шуме и пропланке. Дан као створен за лов. А нема те животиње која

Литерари

може да избегне њуху мог кера Каре. Тако је било и са овим ланетом. Немирно је лежало у жбуну и узалуд покушавало да се усправи на своје танке, слабашне ножице. После сваког таквог покушаја чекало га је поново лежиште од лишћа. Моја рука се спустила на његово шарено крзно и оно је целим својим телом задрхтало. Било је уплашено. Борило се за живот.

— Ја нисам хтео да га уплашим — наставља ујак своју причу. — Желео сам да га одведем у нови дом где би било заклоњено од сваке опасности и непогоде. И, ево видиш, оно је сада безбедно, навикнуто на овакав живот и слободно јури по дворишту, али у шуму не жели да се врати. Оно је сада већ заборавило да се родило тамо, у срцу шуме, у жбуну, на лежишту од лишћа...

Зорица ЦВЕТКОВИЋ, VII
„Бранко Радичевић“

БИЛА САМ У ШУМИ

Једног сунчаног дана отишла сам у шуму са Биљаном. Биљана је мала девојчица и бојала се животиња које живе у шуми, а ја сам је храбрила и говорила јој да се не боји ничега.

Ишле смо тако кроз шуму, а Биљана је одједном потрчала у другом правцу. Помислила сам: можда је видела неку животињу, па се уплашила. Али, не! Она је потрчала према плавим цветима љубичица.

Око нас су птице певале и журно доносиле грађу за своја већ оронута прошлогодишња гнезда. Стале смо и слушале. Нисмо могле да препознамо све звуке, шуме, гласове и песмице. Као да смо одједном упале у неку непознату средину, у неку државу чији становници говоре страним језиком. И то не само једним, већ свако својим, и ни за тренутак не прекидају своје разговоре.

Одједном смо се тргле као из сна. Било је време да се вратимо кући. Биле смо жалосне што се овај врло узбудљив филм морао да прекине.

Кика ВУЧАНИЋ, VI
Шарбановац

МОЗАИК

МИША ЈЕ ВОЛЕО ЖИВОТ

Тај дан се није разликовао од осталих. Миша је још био у кревету јер је волео ујутро дуже да спава.

— Мишо, докле ћу да понављам да устанеш? — нежно га је корила мајка.
— Идем! — одговорио је Миша.

Спремио се брзо, пољубио маму и изашао. На вратима је стигао још само да каже мами:

— Спреми ми питу од јабука, знаш да то волим!

Истрчао је на улицу и журио према школи. Путем је стигао Зорана и заједно су наставили. Пешачки прелаз... И одједном — шкрипа кочница, туп ударац и Зоранов глас:

— Мишо...

Тишина. Сав свет је стао, престао је да постоји један живот. Из ташне су излетеде књиге, оловке, свеске... Са њима је излетео и лист хартије на коме је писало:

„Драга Сузана, опрости, молим те, за оно јуче! Знаш да те страшно волим... Миша.”

Нестао је Миша. Нестала је његова радост, његове очи... Остала је пита од јабука. Остала је истина да је постајао Миша који је волео Сузану и питу од јабука. Који је волео живот...

Мирјана МИЛЕТИЋ, VIII
„29. новембар”

ПОСЕТА МУЗЕЈУ

Спуштала се блага магла над градом. Чуо се уморан бат наших корака. Стигли смо.

Прошлост се неће заборавити. Тежак живот, кломпе ношене у заробљеништву, шлем рудара — велике су успомене и увек ће подсећати на стара времена када се човек покоравао човеку.

У тихој, мрачној соби видели смо велика рудна богатства која се налазе скривена у нашој околини.

Чује се само глас водича, а наше мале запањене очи трче с предмета на предмет.

Вечерњи сутон се спушта и тихи бат корака се удаљава од тајанствене просторије у којој се налазе тако вредне ствари.

Љиљана ЈОВАНОВИЋ (VI)
„Бранко Радичевић”

ЗОРИЦА

Моја најбоља другарица зове се Зорица. Живи у селу. Она је најбоље биће које сам икад у животу упознала.

Њена коса, угасито-браон боје, таласасто се спушта на нежна плећа. Крупне зелене очи увек су пуне искренности. Та искреност употпуњава њене лепе прте лица. Није висока и увек је лепо обучена.

То је права другарица. Увек нађе разумевање за свакога и никога не презире. Одлична је ученица и користи сваку прилику да помогне друговима и другарицама.

Биба СИМЕОНОВИЋ (VIII)
„3. октобар”

У ЛОВУ НА ДИВЉЕ СВИЊЕ

Дивље свиње су често упадале у нашу њиву и уништавале кукуруз. Деда реши једне вечери да усме пушку и да мало припази на њиву. Баш сам хтео да га упитам могу ли да побем и ја са њим, а он ми рече:

— Спреми се, мали, и ти ћеш са нама.

Ужурбано сам се припремао. После вечере, у први мрак, кренули смо: деда, наш сусед Славко и ја. Успут сам се распричао као да сам прогутао грамофонску плочу.

Угњездили смо се близу њиве. Ноћ је била ведрa и звездана као да се на небу пале логорске ватре. Након дугог чекања мало даље од нас нешто шушну. Деда ми даде батеријску лампу. У истом тренутку кад сам упалио батеријску лампу уперену у правцу одакле се чуо шушањ, одјекну пуцањ...

Пришли смо. Уместо дивље свиње у локви крви лежао је јазавац. Зрно му је сломило кичму а лобања му је била страшно размрскана.

Деда је извадио широк ловачки нож и почео драти ловину. Упитих га:

— Зашто се месо од јазавца не једе, него се баца?

Он се насмеје и рече:

— Зато што му ниси допустио да се гоји у нашој њиви!

Кад је одрао јазавца, деда је упртио кожу на леђа и пошли смо кући. Размишљао сам о лову. Није тешко, само је мало досадно док се чека!

Бранислав МЕЈЕСКОВИЋ, VII
„Злот”

Цвeт за шoйдoшoм жуди

Отишло је сунце
далеко од мене,
сад моје тужно срце
за зрацима вене

Љиљана Крстић, VII
„Бранко Радичевић”

Све лииће
са дрвећа пада,
дошла је
јесен млада.

Бисерка Минић, VII
Метовница

Листићи увели шуште,
шуште
и тихо успављују децје
љуљашке.

А месец, враголан стари,
обасјава земљу својом
чари.

Мноштво звездица са
неба жмирка,
а хладан ветрић лагано
пирка.

Верница Раковић, VIII
„3. октобар”

Данас се олуја спрема,
мраз напољу влада.
На улици никог нема,
само лииће пада.

Анкица Арсовска, VII
„Бранко Радичевић”

Како је дивна
ова жута боја!
Како су тужни
ови лептири без броја!

Можда ће њихове
бакарне боје
још дуго, дуго
ту да стоје...

Весна Османовић, V
„29. новембар”

У сунчаној боји дана
вене јесењи цвет
јоргована.
Чудно је што сада цвета
јер цвет за топлотом

жуди.
„Биће дуга зима” — кажу
људи.

Славица Ивановић, VIII
Метовница

Птице мале
отишле су ка југу
да тамо преболе
своју јесењу тугу.

Милена Раковић, IV
„Бранко Радичевић”

Жута и тиха јесен
долази нам сад
и доноси богате бербе
и безбрижан сан.

Свуда је тихо и лепо,
птичји се шири глас,
жубор потока се чује,
а зреле воћке маме нас.

Славица Ивановић, VIII
Метовница

Стигла нам је јесен
суморна и снена.
Пожутели кукурузи,
зима се већ спрема.

Птице су
одлетеле према југу
да певају
своме новом другу.

Лидија Ангелов, VI
Злат

Ветар јури по шуми,
по пољу и лугу
и мрси косу
мом веселом другу.

Мој друг је весео
јер ће ускоро зима
која доноси
много радости свима.

Зоран Гавић, III
Брестовац

Лишће боје жуте
пада на кишне
и мокре путе.

Баш сада је
листак боје црвене
пао нежно поред мене.

Јасенка Новаковић, IV
Брестовац

Дара Петровић, V
„Вук Караџић”

Мирјана Вељковић (VIII
„В. Караџић”): ЛАМПА

Мене ово благо љути,
али ме радују плодови
жути
и слади ме зрело грозђе.
Тако је кад јесен дође.

Домовини бих све на свећу дала

ДА ЛИ ЈЕ МОГУЋЕ?

„Да ли је могуће” —
пита се првак мали —
„да су некада Немци
децу убијали?”

Да ли је могуће
да су курири
животе своје гасили
да би нам домовину
спасили?”

Да, истина је.
Данас кад примамо
мараме црвене,
сећамо се њихове
крви проливане.
Оливија Гушњешевих, VI
Брестовац

ПАЛИ ПИОНИРИ

Нису жалили своје
животе младе
јер су им у срцима биле
паде.

Надали су се да ће
дани слободе доћи,
да им детињство нико
више
прекинути неће моћи.
Године ропства су
минуте
и њихове су се жеље
истуниле.
Невенка Јанковић, VIII
Брестовац

ДОМОВИНА

Домовини бих
све на свету дала,
само да људска крв
никад не потече
и да су деца увек
румена од среће!
Слабана Станојевић, III
„29. новембар”

РЕПУБЛИКА

Републико, мајко мила,
за слободу твоју
крв се лила!
Деса Николоска, V
„29. новембар”

РЕПУБЛИКО

Желим да у миру
славим пуно рођендана,
али да се увек сећаш
Својих славних дана.
Весна Османовић, V
„29. новембар”

ЈУГОСЛАВИЈА

Југославија је земља
слободе и мира,
земља љубави, радости
и среће.
Југославија је земља
која никада нестати
неће.
Горица Јанковић, VII
Брестовац

ЉУБАВ

Тешке су биле ноћи
када је у Јајцу
записано:
„Слобода ће нам доћи”
Заклетву су борци дали:
— Слобода ће доћи,
макар сви јуначки пали!
И зато ме, друже,
не питај за љубав ову
велику
којом волим своју
републику!
Олгица Божић, VII
„Бранко Радичевић”

СЛОБОДА

Слобода,
то је наша
безбрижна игра
која дуго, дуго траје
и румена ружа
која нам
све од себе даје.

Бојана Петровић, VIII
Метовница

РЕПУБЛИКА

Сви пионири из школе
тебе, републико, воле.
Републико, мили доме,
ти вечито живиш
у срцу моме.

Љиљана Крстић, VII
„Бранко Радичевић”

ЗА ТЕБЕ СЕ ЖИВИ

Домовино лепа и велика,
ти си гнездо
саграђено од челика.
За тебе се живот даје
и на непријатеља пуца,
за тебе се живи,
за тебе срце у грудима
куца!
Џејана Антонијевић, VII
Брестовац

Армија чува земљу

22. децембар је
Дан наше Армије
која над свима нама
непрестано бдије.

Она чува моју домовину
и све моје снове.
Ја ћу се зато трудити
да јој напишем песме
нове.

Зоран Гавић, III
Брестовац

Нека ти срећа блиста,
нека ти снага јача,
нека душман бежи
од твојих пушака и
бомбаша.
Деса Николоска, V
„29. новембар”

Армија чува земљу,
Армија чува дом.
Док живим,
живећу са њом!
Слабана Вељковић, III
„Бранко Радичевић”

УЗ МХ РЛБГНКХ

АЛАПАЧА НАД АЛАПАЧАМА

Певушим весело и журим ка школи. Ђуди који ме познају вероватно мисле: „Види, види! Па она је скроз поиндрцала! Откад воли школу?“

Таман нађох своје друштвоце и хтедох да им испричам нешто о новој фамозној песми групе „Смак“, кад они дрекнуше сви у један глас, као да им је Муза Диригент дао знак:

— А, знамо ми то, то је већ зарђало: Знаш ли ти нешто свежије?

Ја се само чешкам иза увета и мислим: „Па ови су збиља изизнули! Како зарђало кад сам јутрос слушала на радију? Није ми ваљда и радио зарђао!“

А знам, ако они дођу до речи, ја после могу само да се дивим њиховим говорним вештама. И ја развезах језик. Они сви избуљили у мене, па не трепћу. Не знам шта сам им причала. Знам само да сам помињала тетку, па ујну, па Париз, па Тријумфалну капију, па Ајфелову кулу, па криви торањ у Пизи, Кеопсову пирамиду, па Нијагарине водопаде...

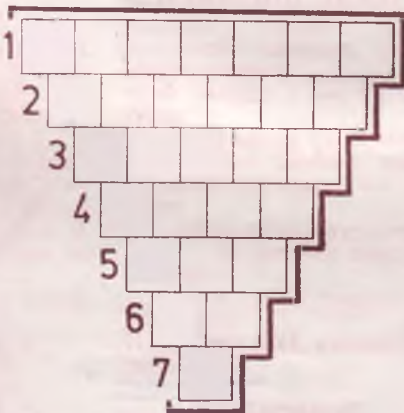
— Ау, да ти нисам брат, и ја бих ти поверовао! — чух одједном Срђана. Није ми ни сад јасно откуд се он ту створио. Не знам ни шта је све чуо, јер га у почетку није било, а не знам ни шта је све после тога било. Јер, рука ми је још у гипсу, а на глави ко зна колико метра завоја имам.

Могу вам само рећи да веће алапаче од мог брата — нема!

Весна Божиновић (VIII, „29. новембар”):
ВАЗА СА ЦВЕТЕМ

ПИРАМИДА

Водоравно: 1. Хемијски симбол кисеоника, 2. Река у западном Сибиру, СССР, 3. Наш рудник бакра 4. Предмет трговине, 5. Крупнозрна еруптивна стена, тамнозелене боје, 6. Британски позоришни и филмски глумац, Дирк („Црни јахач”, 7. Наш главни град.

Горан СТАНКОВИЋ (VIII)
„29. новембар”

РЕШЕЊЕ МАГИЧНОГ КВАДРАТА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно и усправно 1. Дрскост, 2. Ритопек, 3. стопала, 4. копоран, 5. опарати, 6. Селатан, 7. тканина.

Овако други пишу

Лист ученика Основне школе „Светозар Марковић“ — Лапова

„Наша реч“ лист ученика Основне школе „Светозар Марковић“ у Лапову, добио је на прошлогодишњем такмичењу „Тражимо најбољи школски пионирски лист“ награду за најуспешнију сарадњу са другим пионирским листовима.

ОРУЖЈЕ

Топ у музеју стоји
и ратне године броји.
А крај њега
пушака читав строј.
Ако устреба,
тај чудан строј
опет ће водити бој!

Горан Спасојевић, IV

УПЛАКАНО МАЧЕ

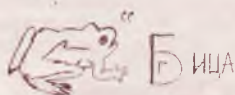
Једна маца мала
са дрвета пала.
Пела се на грану
да дохвати врану.

Смеје јој се врана,
смеје јој се кос:
„Дицо, мацо мала,
страдао ти нос!”

Немој да ми плачаш,
моје мало маче!
Ако будеш плакало,
болеће те јаче!

Сања Савић, V

РЕБУС

„ПЛАВИ ЧУПЕРАК“ МИРОСЛАВА АНТИЋА

У песми „Плави чуперак“ Мирослава Антића говори се о једном дечаку који је волео једну девојчицу са плавом косом. Стално је мислио на њу. Антић то овако каже:

„Има један чуперак плави,
замисли где?
У мојој глави.
Како у глави да буде коса?
Лепо — у глави.
То није мој чуперак плави,
већ једне Сање из шестог А.”

Писац је тиме хтео да нам дочара колико је дечак волео ту девојчицу. У тој занесености, када се дечак или девојчица заљубе, у школи све помешају. Измешају роткве и ромбоиде, ноте и пирамиде, лептире и градове, спортове и ручне радове... То значи да они уче, али не мисле на то што уче, већ на Сању и њен плави чуперак.

Горница Јовичић, VIII

ЈОЦИНЕ НЕВОЉЕ

У кућици и на улици,
с оне стране магистрале,
живи Јоца звани Јаре.
Невоља га стигла тешка.
Време лети као стрела
и година прошла цела,
а школа му јавља:
и овог ће пута да

понавља!

У књижици, преко мере,
створиле се три

„бандере”.

Пред Јоцом се нађе

књига
и поста му главна брига!
Драган Борбевић, VII

ПРОЗА

— Шта је проза? — пита наставник.

— Проза је књижевно дело које се пише на прозору — одговара ученик.

Драган БОРБЕВИЋ, VI/

ВЕЛИКА СЛОВА

Наставник пита ученика:
— Када се пишу велика слова?

— Када је неко лице кратковидо!

Светлана СОЛУНАЦ, VII/

ДИРЕКТОР

На часу српскохрватског језика наставник задао тему: „Замислишам се, бе као директора предузећа”. Сви пишу, само Јовица не пише.

— Зашто ти, Јовице, не пишеш? — пита га наставник.

— Чекам секретара! — као из пушке одговара Јовица.

Снежана РАЦИЋ, VII

ПИШИТЕ НАМ И ВИ ШТА ВАС НЕРВИРА, ШТА ВАМ ЈЕ ДОСАДНО, ШТА
ВАМ СЕ ПОПЕЛО НА ГЛАВУ!

Има разних главоседелица

Попео ми се на главу Перовић који ми стално показује неке бркове, Добрица која вечито маше и објашњава нешто рукама, Снежана која је увек мртва озбиљна, Сузана која често скаче по учионици, лифт који сваког другог дана не ради, млади домар који се не одваја с прозора на десетом спрату па често помислимо да се тако и родио, тата који ме стално пита шта има ново у школи, мама којој се увек ништа не свиђа, све, све све...

Мирјана Тодоров, VII

Гумице на славини се непрестано квари и вода цури. Водоинсталатери добу, погледају мало око чесме, скину гумицу, али вода и даље цури. Толико је упорна!

Драгана Милановић, VII

А она и он, е они су стварно струњаци за пењање на главу. Свађе, помирења, вечито јадање и јадиковање, и све мени, као да сам часна опатица која скупља исповести!

Биљана Васиљевић, VIII

Тројке ми не дају мира, увек су са мном, чак и у сну. Наставница ме мрко гледа, љути се. Чини ми се да су ми тројке израсле као рогови на глави. Презнојавам се, покушавам да их скинем, али никако.

Сузана Стојичевић, VII

Моја комшика као да је прогутала магнетофонску траку: „Јао мени јадној, јуче ми прекипело млеко па не могу да очистим шпорет! Замисли, молим те, Вера, — обраћа се мојој мами — јуче сам купила нове чарапе, па поцепане!“ И све тако. Скаче са теме на тему као верица са гране на грану. Па кад још дође и донесе ручни рад, онда ми прекипи. Сваки час запиткује да ли је лепо, има ли већ неко тако нешто... А најгора је кад дође да јој пишем писмо. Почне да диктира, па онда на средини прекине и убаца поздраве или тек онда пита за здравље, па све испочетка. Просто ме обожава кад треба да јој купим нешто или кад ме позове да јој помогнем да опере прозоре. И тако је по цео дан код мене. А увече дође да гледа телевизијски програм јер нема телевизор.

Љиљана Глујић, VIII

Извештај о пењању на моју главу изгледао би овако: Неки су већ стигли, неки се тек пењу, а неке ће заболети ноге пре него што мене од силног терета заболи глава.

Предраг Кнежевић, VIII

Таман мислим да су ципеле готове, а шустер каже: „Доби тад и тад поново, нису готове!“ А и овај иза мене. Стално ме зивка. Човек не може мирно ни да пише од њега.

Небојша Бикановић, VII

У јесен све је тужно. Све у мојој души пролази споро и гњави ли, гњави. Учим у школи, учим код куће и опет ништа.

Добрица Атанасовска, VII

Мени се коса попела на главу, па сам решио да се ошишам и да скинем бригу с главе.

Зоран Миловановић, VIII

Мрзим уображене људе, али они ми се нису попели на главу јер ја не могу да издржим њихову тежину.

Горан Стојичевић, VIII

Кад бих набројала шта ми се све попело на главу, глава би ми била сувише тешка!

Гордана Буровић, VIII

Један даса из Лесковца ме видео кад сам шетала с другарицом из Новог Сада, па ме сад одједном познаје!

Мирјана Томашевић, VIII

У кабинету физике Томислав седи испред мене. Стално се окреће и прича нешто без везе. Због њега не могу да пазим добро.

Снежана Протић, VIII

Највише мрзим оне наставнике који, кад нас виде на улици да стојимо с неким дечком, онда би нам сутрадан у школи пребацивали: „Како вас није срамота и стид да стојите са било каквим факирима са улице!“

Биљана Богдановић, VIII

Кад год сретнем моју другарицу Ану, она почне да блебеће и да млатара рукама да ми се у стомаку нешто окреће.

Љиљана Здравковић, VII